

інформацією, але й несе мовну культуру в маси і слугує прикладом для наслідування. Подальший розвиток та дослідження проблеми мовної компетентності у вищій школі можуть допомогти у вирішенні освітніх та державних питань мовної культури. Зокрема, в поліпшенні якості викладу матеріалу у вищих школах та запобіганню асиміляції державної мови до ворожої.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. Київ, 2004. 344 с.
2. Богуш А. М., Трифонова О. С., Кисельова О. І. Формування мовної особистості на різних вікових етапах : монографія. Одеса : ПНЦ АПН України, 2008. 272 с.
3. Мацько Л. І. Аспекти мовної особистості у перспекції педагогічного дискурсу. *Дивослово*. 2006. С. 2–4.
4. Мацько Л. І., Мацько О. М. Риторика : навч. посіб. Київ : Вища школа, 2003. 311 с.
5. Скворцова С. О. Професійна компетентність вчителя : зміст поняття. *Наука і освіта*. 2009. С. 93–96.

*Анастасія ЧУБІНСЬКА,
Ірина КУРИЛЯК
(Львів, Україна)*

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ АКАДЕМІЧНОГО СПІВУ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

Безперервна освіта під час війни є надзвичайно важливою, оскільки вона дає змогу учасникам освітнього процесу підтримувати свої навички та знання, а також забезпечує відчуття впевненості в хаотичному і непередбачуваному середовищі. Навчання академічного співу не є винятком, оскільки воно відіграє важливу роль у збереженні та популяризації культурної спадщини. Проте організація такого навчання

під час війни може бути складною, оскільки вимагає подолання численних перешкод та адаптації до нових обставин [2].

Однією з головних проблем, із якою стикаються під час організації навчання академічного співу під час війни, є порушення традиційних методів навчання та інфраструктури. У багатьох випадках фізичні аудиторії і приміщення для репетицій можуть бути недоступними або небезпечними, а викладачі та студенти можуть бути розділені або не мати змоги відвідувати заняття. Крім того, психологічний і емоційний стрес воєнного часу може ускладнити освітній процес, концентрацію та участь у ньому [1]. Ці виклики можуть бути ускладнені обмеженим доступом до технологій і ресурсів, а також необхідністю віддавати пріоритет основним потребам виживання над освітою.

Незважаючи на ці виклики, існують стратегії, які можна застосувати для ефективної організації навчання академічного вокалу в умовах воєнного часу [4]. Однією із таких є використання технологій для сприяння дистанційному навчанню та співпраці, наприклад, за допомогою відеоконференцій, онлайн-платформ для навчання та спільних цифрових ресурсів.

З іншого боку, всім відомо, що за традиційною формою навчання робота з вокальними творами, як правило, здійснюється з фортепіанним супроводом і передбачає участь концертмейстера. В умовах дистанційно навчання, така взаємодія практично неможлива, оскільки відбувається затримка передавання аудіо- та відеоінформації і, як наслідок, спостерігаються ритмічні й акустичні спотворення. Застосування електронних пристроїв для відтворення акомпанементу і навушників для його сприйняття у процесі вокалізації, утруднює добру чутність фортепіанної підтримки, синхронізацію фортепіано й голосу та виключає можливість одночасного слухового контролю власної голосової діяльності та фортепіанної партії.

В основі навчання професійного співу лежить процес формування стереотипу діяльності. В умовах роботи в навчальному класі вироблено послідовну систему дії подразників (зовнішній стереотип), за посередництва одномоментності й багаторазового повторення яких формуються тимчасові нервові зв'язки (умовні рефлекси). Використання електронних пристроїв в умовах дистанційного навчання змінює зовнішній стереотип і, як наслідок, вироблені умовно-рефлекторні зв'язки, що провокує розкоординованість м'язової діяльності та зниження якості вокальної роботи. Тривале застосування медіа-ресурсів у процесі вокального навчання, неминуче призводить до формування нових неправильних умовно-рефлекторних зв'язків.

У процесі навчання вокалу велика увага приділяється виробленню координації м'язової роботи голосоутворювального апарату на основі слухового сприйняття. При цьому враховуються традиційні акустичні умови виконання класичної вокальної музики, за яких голос співака зазнає сильного маскувального (заглушувального) впливу музичного супроводу, спотворюється акустиккою залу тощо. Робота в інших акустичних умовах або відтворення власного голосу через записувальний пристрій порушує сформований м'язово-слуховий стереотип. Це може спровокувати неузгодженість м'язової та м'язово-слухової діяльності та формування неправильних координацій, а отже, не тільки завдавати шкоди навчальному процесу, але і приводити до захворювання горла.

Навчання академічного сольного співу на першому курсі є початковим етапом вокальної освіти, який (згідно із загальноприйнятою методикою) виключає самостійні заняття вокалом. Через вплив голосу на слух співака як ззовні, так і зсередини, він чує свій голос інакше, ніж слухачі. Це одна з особливостей слухових відчуттів співака. Відсутність в учнів необхідних спеціалізованих знань, умінь і навичок точного аналізу голосової діяльності, з одного боку, і повноцінного педагогічного

слухового контролю, з іншого, не дає змоги працювати над постановкою голосу із застосуванням аудіо- та відеоапаратури.

Інша стратегія полягає в адаптації методів навчання та змісту, щоб вони краще відповідали унікальним потребам і обставинам воєнного часу, наприклад, шляхом включення методів музичної терапії для подолання травми та стресу [3]. Крім того, створення сприятливого й інклюзивного навчального середовища, яке надає пріоритет благополуччю та безпеці студентів і викладачів, може допомогти пом'якшити негативні наслідки умов війни та виховати почуття спільності та стійкості [2]. Впроваджуючи ці стратегії та адаптуючись до викликів воєнного часу, академічне навчання співу може продовжувати відігравати цінну роль у збереженні культури, і вихованні почуття надії та зв'язку навіть у найважчі часи.

Проаналізувавши застосування дистанційної форми навчання майбутніх вчителів музичного мистецтва, зокрема з фаху «академічний вокал», в умовах воєнного стану ми виявили низку позитивних і негативних аспектів. Так, з одного боку, така форма навчання підвищує мотивацію у студентів до власного пошуку необхідних відчуттів у технічних прийомах і характері звуку, створює процес високої самоорганізації, що підвищує творчий та інтелектуальний потенціал. Активізує аналітичне мислення при записі та прослуховуванні власного відеоуроку, а також вдосконалює навички володіння комп'ютером і різними Інтернет-платформами. Від педагогів така форма навчання вимагає універсальної підготовки та володіння сучасними інформаційними технологіями. Студенти заочної форми навчання показали гарний результат, адже організація такого освітнього процесу дає змогу краще проконтролювати самостійну підготовку з фаху, що в разі підвищує успішність навчання під час сесії. Також було виявлено, що ті студенти, які володіють яскраво вираженими вокальними здібностями, показали кращий результат у процесі дистанційного навчання порівняно з тими, хто має дуже посередні вокальні здібності. Тому відсутність безпосередньо

живого контакту зі студентом, наявність технічних складнощів проведення онлайн-уроків, відсутність належного технічного забезпечення та Інтернет-зв'язку, ще раз підтверджує, що дистанційна форма навчання для мистецьких закладів освіти та для закладів вищої освіти, які здійснюють підготовку вчителів музичного мистецтва, не є ефективною, а може існувати тільки як допоміжний і частковий засіб..

Загалом, можна сказати, що війна внесла і продовжує вносити корективи в навчальний процес. Результат ми побачимо лише після завершення бойових дій і зможемо порівняти, наскільки змінювався він під час війни та після неї.

ЛІТЕРАТУРА

1. Василевська-Скупа Л.П. Формування комунікативної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва : монографія. Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2014. 208 с.
2. Механізм функціонування громадянського суспільства: збірник тез Всеукраїнської наукової конференції здобувачів вищої освіти (20 листопада 2020 року). Львів : ЛДУВС, 2020. 396с. URL:www.lvduvs.edu.ua
3. Education, Science, Research During Martial. www.baltijapublishing.lv
4. Актуальні проблеми освітньо-виховного процесу. URL:www.academia.edu

Наталія ЯРЕМЧУК
(Львів, Україна)

ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ ТА ПЕРСОНАЛІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Сьогоднішній шлях освітніх змін знаково реорганізує інноваційну архітектуру професійної підготовки майбутнього педагога, що зумовлює концептуальну переорієнтацію у формотворенні педагогічних систем, процесів та явищ. Одним із цільовизначальних маркерів трансформацій є